

fører, et Lønningsudvalg, hvis Opgave det er at søge: ikke at holde Lønnen nede for de forskellige Etater, men at skabe en vis Lighed med Hensyn til Løn, Alderstillæg o. s. v. Og ved Konferencer med Lønningsudvalget er Udvalget som Helhed enedes om det, som her er foreslaaet. Jeg skal tilføje, at jeg selvfølgelig ser saaledes paa Fabrikinspektørernes og Assistenternes Arbejde og Virksomhed, at de paagældende Mænd og Kvinder maa være økonomisk uafhængige, de skal ikke for et Kys eller Klap fra den ene eller anden Side være udsat for Fristelse til ikke at gøre Anmeldelse, men de skal gøre deres Pligt. Jeg tror ogsaa, at de her foreliggende Forslag til Lønninger er af en saadan Beskaffenhed, at der ikke vilde være nogen som helst Grund til at undskylde noget saadant, hvis det fandt Sted.

Med disse Udtalelser skal jeg anbefale de Ændringer, der er foreslaaede af det Mindretal, jeg tilhører, og ligeledes de Ændringsforslag, der er stillede af Mindretallet sammen med Flertallet.

Ivar Berendsen: Da det ærede Medlem, som sidst talte, i Forbindelse med Spørgsmaalet om Kvinders Natarbejde fremhævede det svenske Kommerskollegiums Undersøgelse i Sagen, har jeg bedt om Formandens Tilladelse til i en kort Bemærkning at meddele Tinget, hvad der efter Udfærdigelsen af denne Indberetning fra Kommerskollegiet er fremkommet af Oplysninger.

For det første er der fremkommet den Oplysning, at Undersøgelsen slet ikke angik Bogbinderierne, endskønt Flertallet af Bogbinderiarbejderne er Kvinder. Dernæst er det oplyst, at man intet ved om, hvad der bliver af de Kvinder, der drives ud af Fabrikkerne paa Grund af Forbudet mod Natarbejde, og det er alene op imod 54 pCt. af hele Antallet. Det er netop, hvad vi, der er bange for Forbudet mod Kvinders Natarbejde, har frygtet, at Kvinderne drives ud af det kontrollerede Arbejde, og man saa ikke ved, hvor de bliver af.

Dernæst er det ganske rigtigt, at Loven i og for sig ikke har medført, at kvindelige Arbejdere ikke er blevet drevet ud af Fabrikker paa Grund af Forbudet mod Natarbejde; men dersom de af en dem utilregnelig Aarsag bliver arbejdsløse, er det dem næsten umuligt at faa Arbejde paa ny. Endvidere er det saaledes, at som Læringer i Trykkerier — og i Tryk-

kerierne har Kvinderne ved Hjælp af deres Organisation efterhaanden faaet en med Mandens saa godt som jævnbyrdig Position — bliver Kvinder overhovedet ikke mere antaget, hvilket altsaa betyder, at de vil forsvinde af Trykkerifaget. Jeg har ment det rettest, at disse faktiske Oplysninger kom til at staa i Rigsdagstiden ved Siden af Omtalen af det svenske Kommerskollegiums Indberetning. Vore Betænkeligheder ved Forbudet mod Kvinders Natarbejde fremgaar jo udelukkende af Bekymring for de arbejdende Kvinders Kaar.

Rørdam: Den ærede Ordfører (C. Sørensen) udtalte, at af de 37 Ændringsforslag, der var stillede til Lovforslaget, var de 26 tiltraadte af hele Udvalget. De Ændringsforslag, hvorom der er nogen Uenighed, omhandler jo ikke saa store principielle Spørgsmaal, at man ikke, hvorledes det end gaar med disse Ændringer, vilde betegne Loven som et betydeligt Fremskridt. Da dette Lovforslag var til første Behandling, havde jeg Lejlighed til vidtløftigt at udtale mig derom, og jeg sagde den Gang, at hvis det var nødvendigt for os at stemme for Lovforslaget i den Skikkelse, som Landstinget havde givet det, kunde vi til Nød gøre det, idet Landstinget paa forskellige Omraader havde forbedret Lovforslaget, og det i det hele maatte betegnes som et Fremskridt. I Udvalget er det naturligt, at de forskellige Partier har søgt at faa gennemført de Ændringsforslag, som de ønskede, men jeg skal for mit Vedkommende udtale, at selv om man ikke faar gennemført dem alle, vil jeg betragte Loven som et meget væsentligt Fremskridt.

Til det ærede Medlem, som var Ordfører for Socialdemokraterne, vil jeg gerne sige, at jeg tror, at det Ændringsforslag, han sammen med det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen) har stillet under Nr. 4, beror paa en Misforstaaelse. Det ærede Medlem har stillet et Forslag, der gaar ud paa, at Loven kan udvides til at omfatte Butikker, Lagerlokaler o. s. v., for saa vidt de benytter fremmed Medhjælp, som ikke har fyldt 18 Aar. Men det behøver det ærede Medlem ikke at stille Forslag om. Thi der staar i Lovforslagets § 2, at for Erhvervsvirksomheder, som ikke falder ind under Forskrifterne i Lovens § 1, kan der paa Forslag af en Kommunalbestyrelse ved en af Indenrigsministeren godkendt Vedtægt træffes Bestemmelser angaaende